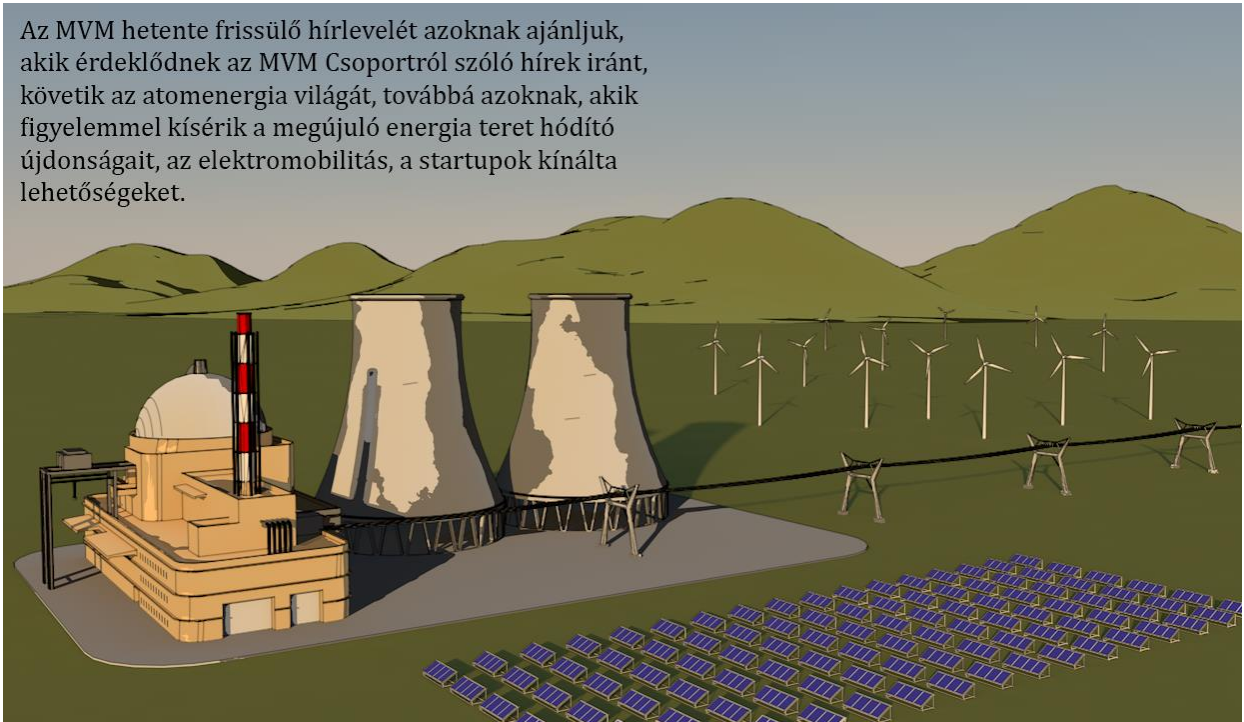

MVM Hírlevél IX. évfolyam, 2020. november 16.

Iparági hírek heti összefoglalója

Az MVM hetente frissülő hírlevelét azoknak ajánljuk, akik érdeklődnek az MVM Csoportról szóló hírek iránt, követik az atomenergia világát, továbbá azoknak, akik figyelemmel kísérik a megújuló energia teret hódító újdonságait, az elektromobilitás, a startupok kínálta lehetőségeket.

*Összeállította: László Judit
újságíró-szerkesztő
Nyitólap: Szarvas Zoltán*

Tartalom

Hírek az MVM Csoportról	3
Megkezdődött a paksi atomerőmű harmas blokkjának idei karbantartása	3
Dekarbonizációs törekvések az energetikában	3
Kísérleti hidrogénkorszak kezdődhet a Magyar Földgáztároló Zrt.-nél	4
2021 májusában várható a piac-összekapcsolási projekt éles indulása	6
Milliárdokból tesztelik az 5G lehetőségeit országszerte	6
Átadták a Céggyűrűket a paksi atomerőműben	7
Szponzorálás	9
Miről álmodnak az androidok?	9
A paksi bővítés hírei	9
Újabb felvonulási épületek kaptak építési engedélyt	9
Alternatív energia	10
Nyíregyházán folytatja útját a Zöld Busz Program	10
A hazai energiaszektor hírei	11
Energiahatékonysági kötelezettségi rendszer erősíti az ország energiafüggetlenségét	11
MEKH: nagyobb szabályozási tartalék kell	12
Létrejöhethet a Nemzeti Vízművek	13
Kissé javuló rezsihelyezések	14
Külföldi energiaszektor	15
A törökországi Akkuyui Atomerőmű telephelyére megérkezett az első blokk reaktortartálya	15
Japánban újraindulhat egy 2011-ben megrongálódott atomerőmű	16
Műszaki hiba miatt már le is állt Fehéroroszország első atomerőműve	17
Ausztria helytelenül kezeli nukleáris hulladékát	17
Hidrogén szállításához alakít át gázvezetéket az E.ON Németországban	19
Egyéb	20
Idén ismét lesz Budapest Energy Summit, de online térben	20
Változik az NKM ügyfélszolgálati irodáinak nyitvatartása	21

Hírek az MVM Csoportról

Megkezdődött a paksi atomerőmű harmas blokkjának idei karbantartása

2020. november 12.

(fotó: atomeromu.hu)

A paksi atomerőmű középtávú karbantartási tervének megfelelően, a jelenlegi járványhelyzet figyelembevételével 2020. november 12-től megkezdődött a 3. blokk idei nagy karbantartása, amely a fűtőelemek cseréjével összekötött tervszerű karbantartási tevékenységeket foglalja magában - közölte honlapján az Országos Atomenergia Hivatal. A jogszabályi követelmények alapján a hivatal folyamatosan felügyeli a blokk leállítását, indítását és a fűtőelemek cseréjével, karbantartással kapcsolatos összes tevékenységet. A főjavítás ideje alatt az OAH által végzett hatósági felügyelet kiterjed a karbantartási és főjavítási tervekre, azok végrehajtására. A folyamat végén az üzemeltetési feltételek és korlátok szerint indítják majd újra a blokkot, miután az OAH kiadta az ehhez szükséges indítási engedélyt.

Dekarbonizációs törekvések az energetikában

2020. november 11.

(plakát: portfolio.hu)

A megújuló piacának lehetőségeiről és kihívásairól is szó volt a Portfólió online energetikai konferenciáján. A témáról Aszódi Attila, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézet oktatója, Bertalan Zsolt, az MVM csoport szintű technológiai innovációs igazgatója, Dervalics Ákos, az InnoEnergy magyarországi menedzsere, Lehócz Balázs Gábor, a MET Csoport eszközmenedzsment igazgatóság elnöke, Pócs István, a Pannon Green Power üzletfejlesztési igazgatója és Vígh Zoltán, a Jedlik Ányos Klaszter ügyvezető igazgatója beszélgetett.

Bertalan Zsolt, az MVM technológiai innovációs igazgatója a zöld hidrogénnel kapcsolatos terveket említette. Szerinte ebben az időszakban, kihasználva az EU-s kezdeményezéseket, mindenképpen figyelembe kell venni az új célkitűzéseket például az energetikai innovációk terén. Ezek egyik fontos témája a zöld hidrogén. Az energiaipart a következő évtizedben gyökeresen átalakítják a ma legfontosabb trendjei és az ezeket felerősítő szabályozási változások. Hozzátette, hogy a klímaváltozás által indukált dekarbonizációs törekvések az energiapiaci változások első számú mozgatórugói.

Aszódi Attila emlékeztetett: Magyarországon 2008 óta dinamikus növekedés volt az energiafelhasználásban, de idén, a második negyedévben majdnem 10 százalékos visszaesés volt a járvány hatására. A harmadik negyedévben már csak 1,5 százalékos volt a visszaesés, 2020-ra pedig 2 százalék körüli csökkenéssel számolnak. A jövőről jelezte: a 2030-40-es évekre készített forgatókönyvek szerint lesznek olyan időszakok, amikor jóval több energia állna rendelkezésre, lesz, amikor jelentős hiány mutatkozik még akkor is, ha nagy mennyiségű importot feltételezünk. Akár 1500-2000 MW fedezetlen energiaigény is jelentkezhet. Ez piaci, műszaki és ellátási oldalról is óriási kihívást jelent. Szerinte idejében döntéseket kell hozni és a villamosenergia-rendszert át kell állítani egy másik működési módra, főként azért is, mert az importkapacitás sem végtelen. A szimulációk nagyon komoly problémát jeleznek a fedezetlen energiaigények miatt. Amellett érvelt, hogy szükség van olyan termelőkre, amelyek időjárástól függetlenül rendelkezésre állnak. Jelenleg az atomenergia a legnagyobb karbonmentes termelő. Érdekes, hogy megjelentek több helyen a kis reaktorok, amelyek nemcsak villamos energiát, hanem hőt is tudnak szolgáltatni. A közlekedésnek is át kell állnia karbonsemlegességre, például a nagy hajóknál a moduláris reaktorok telepítése nagy piacot jelent, ha ki akarják váltani a fosszilis üzemanyagot. A technológia már megvan, de kérdés a méretgazdaságosság.

Kísérleti hidrogénkorszak kezdődhet a Magyar Földgáztároló Zrt.-nél

2020. november 12.

(fotó: magyarnemzet.hu/MFGT)

Készül a hidrogénkorszakra a Magyar Földgáztároló Zrt. (MFGT) is, amely egy mintaprojekt részeként szeretne tapasztalatot gyűjteni - mondta a Magyar Nemzetnek Deme Krisztián, a társaság kereskedelemért, marketingért és szabályozásért felelős vezetője. A tervet egy kormányzati pályázatra készítették el annak reményében, hogy megfelelő összegű támogatást nyernek el a kivitelezéshez, ugyanis a teljes beruházás költsége az éves fejlesztési keretnek igen nagy hányadát jelentené - idézte őt a lapban Somogyi Orsolya. A pályázat eredményhirdetése a közeljövőben várható. A mintaberuházásnak a társaság kardoskúti tárolója adna otthont, segítségével pedig a hidrogén - mint energiahordozó - használatához szükséges kérdésekre kaphatnak választ. Világszerte kísérleteznek, tanulmányozzák, hogy a vízbontással előállított hidrogént hogyan lehet biztonságosan tárolni és felhasználni az energiarendszerekben. A végső cél az, hogy a hidrolízishez szükséges áramot karbonmentes forrásból állítsák elő. Amikor például a napelemek a szükségesnél több áramot termelnek, azt fel lehet használni hidrogéntermelésre, és a gázt el lehet tárolni későbbi felhasználásra. Így a hektikus, időjárásfüggő termelésből származó, az adott pillanatban felesleges áram hosszú távon, akár szezonálisan is tárolható akkumulátorok nélkül. Ám egyelőre sok a kérdőjel annak ellenére, hogy számos mintaprojekt fut világszerte. Deme Krisztián elmondta: az MFGT-nek jó lehetőségei vannak a tapasztalatcserére az Európai Gázinfrastruktúra-szövetség tagjaként, illetve a cégnél is jártak már osztrák szakemberek. A támogatás elnyerése esetén az MFGT kardoskúti beruházása egy kisebb hidrogéntermelő cellából és a betárolási infrastruktúrából állna. Így vizsgálhatják, hogy a robbanásveszélyes hidrogén földgázhoz keverése, illetve szállítása során milyen kockázatok jelentkeznek. Az is érdekes a szakemberek számára, hogy milyen hatása van a tárolóra, ha hidrogénnel kevert gázt sajtolnak bele. Emellett bizonyos mérési kérdések is tisztázásra várnak. Más téren már lépett a vállalat a zöldítés irányába, így 2020-ban karbonsemlegessé vált a működése. Áramfelhasználását száz százalékban megújulókból fedezi, emellett két projektet is támogat az idén húszmillió forinttal, hogy kompenzálja a működéséből származó szén-dioxid kibocsátását.

Kriston Ákos, az MFGT elnök-vezérigazgatója elmondta: az eredményekről szóló tanúsítványt a német First Climate szolgáltató cég állította ki, illetve a szervezet segítette az MFGT-t abban, hogy megtalálja a támogatandó projekteket. Ezek egyike az Erdőmentők közhasznú alapítvány, amely önkéntesek segítségével az erdők és a vadvilág védelmét, azok sérüléseinek helyreállítását látja el. A másik

támogatott ügy Indiában fejt ki klímavédelmi hatását. A Kinnaur vízerőmű Himachal Pradesh államban található, nemzetközi karbontanúsítvánnyal (Verified Carbon Standard) is rendelkezik, az ottani kibocsátás-csökkenés mértékét egy harmadik fél auditálja. Ez a létesítmény kifejezetten a karbonkompenzációs tanúsítványok értékesítésével vált finanszírozhatóvá, megvalósíthatóvá, illetve vásárolt tehát az MFGT is. A társaság karbonkibocsátásának csökkentését azzal folytatja, hogy 2021-re lecseréli kardoskúti tárolójában a gázüzemű kompresszorokat villanymotorosra, ahogyan azt nemrégiben megtette a pusztaedericsi létesítménynél is.

2021 májusában várható a piac-összekapcsolási projekt éles indulása

2020. november 9.

A DE-AT-PL-4M MC piac-összekapcsolási projekt („Interim Coupling”) a tervezési fázis véglegesítését követően az implementációs szakaszba lépett 2019 év végén. A MAVIR honlapján azt közölte: tekintettel arra, hogy 2020 első negyedévében a projekt implementációja nehézségekbe ütközött, az eredetileg tervezett ütemezés nem volt tartható. Az Európai Bizottsággal és az illetékes nemzeti szabályozó hatóságokkal folytatott egyeztetéseket követően a projekt tagjai felülvizsgálták a projekt ütemezését, amelynek eredményeként az éles indulás jelenleg 2021 májusában várható.

Milliárdokból tesztelik az 5G lehetőségeit országszerte

2020. november 9.

„Jó adatokra és hálózatokra van szükség ahhoz, hogy a modern technológiáknak jó fogadó országa legyen Magyarország, így a Mesterséges Intelligencia Stratégia és az 5G stratégia összefügg egymással - hangsúlyozta Gál András Levente, a Digitális Jólét Program (DJP) szakmai vezetője az 5G Koalíció Plenáris Ülés és Szakmai Konferencián, melyről a hirlevel.egov.hu számolt be. Hozzátette, öt területen van szükség az állami beavatkozásra, egészségügyi és környezeti kutatások folynak az 5G hatásait vizsgálva, tájékoztató programokra is szükség van, amelyek bemutatják, mire érdemes használni az új technológiát. Továbbá szükség van a jogi akadálymentesítésre, a fogyasztók és az ökoszisztéma védelmére, pilot programok indítására a felhasználási területeken. Szerinte az államnak nemcsak annyi a feladata, hogy megírja a stratégiát, hanem a megvalósításban is szerepet kell vállalnia. Solymár

Károly Balázs digitalizációért felelős helyettes államtitkár a rendezvényen elmondta, létrejött a témakör egyetemi kiválósági központja: a győri Széchenyi István Egyetemre esett a választás, ahol nagy múltja van a távközlési fejlesztéseknek. Az 5G-hez kapcsolódó fejlesztések több helyszínen zajlanak, Mosonmagyaróváron a mezőgazdasági fejlesztéseket, Budapesten a drónos képfeldolgozással kapcsolatos fejlesztéseket végzik, Zalaegerszegen pedig a közlekedés számára biztosít lehetőségeket a tesztpálya. **Kecskeméten kiscellás pilot program indul az MVM NET tevékenységére építve.** A cél, hogy amikor majd sűrűn kell telepíteni a bázisállomásokat, az koordináltan történjen, és jó infrastruktúra épüljön fel. A helyettes államtitkár elmondta, mindhárom nagy mobilszolgáltatóval 5G megállapodást fognak kötni, elsőként vélhetően a Vodafone-val. A Győri Egyetem Kiválósági Központ finanszírozására 1,92 milliárd forint áll rendelkezésre, az 5G pilotok finanszírozására 3,46 milliárd forint GINOP-programokon keresztül, az 5G fejlesztésekre fordítható összeg pedig uniós jóváhagyás esetén 30 milliárd forint lesz.

Átadták a Céggyűrűket a paksi atomerőműben

2020. november 8., 10., 11.

(fotó: pakspress.hu)

A hagyományainkhoz a pandémiás helyzetben is szeretnénk hűek maradni, miközben megtanuljuk, hogy miképpen tudunk alkalmazkodni a különleges helyzetekhez - mondta Pekárik Géza a 29. Céggyűrű átadó ünnepségen, a paksi Erzsébet Nagy Szállodában. A paks-press.hu tudósítása szerint az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezérigazgatója a kitüntetettek és legszűkebb családtagjaik jelenlétében úgy fogalmazott, hogy a járvány okozta gondok szokatlan helyzeteket teremtettek, de a társaság munkavállalói képesek voltak rugalmasan kezelni az új helyzeteket és az alkalmazkodási képesség is segített. Jelenleg az atomerőmű 50-60 munkatársa van karanténban, így nehéz időszakot élnek. Kitért arra is, hogy a vírus hatást gyakorol a társadalmi-gazdasági életre, de a hátrányos helyzeteknek is vannak tanulságai. *„Továbbra is számítok minden munkatársamra. Azoknak, akik az eddigi munkával kiérdemelték a kitüntetést, gratulálok”* - tette hozzá. Pekárik Géza a Paks FM Rádiónak nyilatkozva

hangsúlyozta: akik ebben az évben Céggyűrűt kaptak, a jelenlegi nehéz helyzetben is kiemelkedő munkájukkal utat és példát mutatnak. A vezérigazgató felidézte, hogy más kitüntetéseket, például a Nívódíjakat és a vezérigazgatói elismeréseket sem tudták átadni, de talán sor kerülhet rá még decemberben. A jó munka sikert jelent az embereknek, sok kolléga dolgozik otthonról és továbbra is mindenkire szükség van, mindenkit várnak vissza - jegyezte meg. A kitüntetettek között Leber László blokkügyeletes, a rádió mikrofonja előtt beszélt a kitüntetésről és az ahhoz fűződő érzéseiről. *„Szerencsés vagyok, nagyszerű emberek vettek mindig körül, ez volt az egyetlen munkahelyem, ez a beosztás mindig kihívásokat jelentett a számomra, és a hátralévő időmet is itt szeretném eltölteni”* - jelentette ki. Bana János a kitüntetése után azt mondta, hogy *„elismerték azt a munkát, amit a kollégáim és én is végeztünk az elmúlt időszakban, a munkatársaim megbecsülését a legfontosabbnak tartom, bízunk abban, hogy minél kevesebb fertőzött dolgozó lesz, és majd, ha megérkezik a vakcina, visszatérhetünk a normális életbe.”* Az átadásról a telepaks.net és a Tolnai Népújság is beszámolt.

A Céggyűrű kitüntetést 2020-ban átvette:

Antus Andrea vezető sugárvédelmi mérnök (BIG SKVFO Sugárvédelmi Szolgálat), Árki Attila vegyészeti szolgálatvezető (ÜVIG Vegyészeti Főosztály), Árki Zolt osztályvezető (MIG MFO Gépész Műszaki Osztály), Bana János főosztályvezető (BIG VFO Védelmi Főosztály), Czibula Mihály László kiemeltprojekt-vezető (MVIGH Termelési Alrendszer Működésfejlesztés, Kiemelt Projekt), Cseri Csaba Imre tűzvédelmi mérnök (BIG VFO Munka- és Tűzvédelmi Osztály), Gulyásné Récsei Éva csoportvezető (KAIG ÜFFO Digitális Rendszerek Osztály), Juhász Antal üzemeltetésvezető (ÜVIG ÜVFO Irányítástechnikai Üzemviteli Osztály), Kaszás Mónika csoportvezető (MTIG HUFO MSZO Munkaügyi Csoport), Kis Gábor területfelelős (ÜVIG ÜVFO Villamos Üzemviteli Osztály), Kiss Tibor elemző mérnök (MIG NUFO Fejlesztési és Elemzési Osztály), Leber László blokkügyeletes (ÜVIG ÜIFO Üzemirányítási Osztály), Ocsován Attila főkoordináló (KAIG MIFO Munkairányítási Osztály), Osztermajer Mónika főosztályvezető (VIG GIG Gazdálkodási és Kontrollingfőosztály), Pálfi János üzemvezető (KAIG ÜFFO Automatikaosztály), Siklói Gábor karbantartási műszaki ellenőr (KAIG SZFO Gépész Szerviz Osztály), Stier Istvánné csoportvezető (GIG GKFO Pénzügyi és Számviteli Osztály), Szórádi Mihály csoportvezető (KAIG ÜFFO Biztonsági Rendszer Osztály), Tárnok László Zoltán technológus (ÜVIG ÜVFO Reaktorosztály), Turbucz László művezető (ÜVIG ÜVFO Turbinaosztály)

Szponzorálás

Miről álmodnak az androidok?

2020. november 12., 13.

(logó: mvmfuturetalks.hu)

Tudományos, interaktív online talk show lesz a tudomány sztárjaival élőben arról, hogy miként alakítja a mesterséges intelligencia a jövőt. A Magyar Nemzet hirdetésben többször is közölte: Neil Degrasse Tyson amerikai asztrofizikus, író, Stuart J. Russell, a kaliforniai Berkeley Egyetem professzora, Tillesch György nemzetközi AI-szakértő, a BetweenBrains társszerzője, Buzsáki György világhírű agykutató és Kishonti László, az Almotive vezérigazgatója 2020. november 30-án, 18 órától az mvmfuturetalks.hu oldalon várja az érdeklődőket. A honlap jelzi: az esemény nyelve angol, de magyar nyelvű szinkrontolmácsolást biztosítanak. A rendezvényre a Metropol is felhívta a figyelmet, továbbá a PCWorld, a CompWorld, a Mark&Média, a Magyar Hírlap, a demokrata.hu.

A paksi bővítés hírei

Újabb felvonulási épületek kaptak építési engedélyt

2020. november 13., 15.

(fotó: paks2.hu)

Megadta az építési engedélyt az Országos Atomenergia Hivatal a Paks II. felvonulási területén létesülő betonkeverő üzem komplexumának épületeire. Ez nemcsak az építési-szerelési bázis életében mérföldkő, hanem a létesítés fázisában is, hiszen a komplexum elengedhetetlenül szükséges az úgynevezett nukleáris sziget alaplemezének építéséhez - közölte honlapján a Paks II. Zrt. A hét

építményből álló komplexum részét képezi egyebek között két betonkeverő üzem egyenként 3 db 500 tonnás cementsilóval, adalékanyag-tároló silókkal, 30 tonna/jármű terhelhetőségű rakodórámpákkal, továbbá a betongyártási technológiához szükséges egyéb berendezésekkel.

Az Mfor portálon Baka F. Zoltán az Államadósság Kezelő Központ nyilvántartására hivatkozva azt írta: idén szeptemberben a Paks II. építésére felvett devizahitel állománya 26,52 milliárd forint volt. Egy hónappal korábban még 51,52 milliárdot tartottak nyilván, a különbség oka vélhetően az előtörlesztés lehetett.

Alternatív energia

Nyíregyházán folytatja útját a Zöld Busz Program

2020. november 14., 13.

(fotó: nyiregyhaza.hu)

Harmadik állomásához érkezett a Zöld Busz Program: novemberben a nyíregyháziak próbálhatják ki, milyen elektromos buszon utazni. A mostantól forgalomba álló tiszta és csendes járművet egy hónapon át ingyenesen használhatják a szabolcsi megyeszékhelyen közlekedők - tájékoztatta az Innovációs és Technológiai Minisztérium energia- és klímapolitikáért felelős államtitkára az MTI-t. Ez alapján az e-cars.hu azt írta: a Klíma- és természetvédelmi akcióterv részét képező Zöld Busz Programban a kormány 36 milliárd forintot fordít arra, hogy környezetbarát járművek közlekedjenek a nagyvárosokban, emlékeztetett Kaderják Péter. A cél, hogy a 25 ezer feletti lélekszámú településeken nulla vagy alacsony károsanyag-kibocsátású buszok szállítsák az utasokat. A közlekedészöldítés elengedhetetlen eleme annak, hogy Magyarország teljesítse a 2050-ig vállalt klímasemlegességi célt. A Zöld Busz Programot előkészítő demonstrációs mintaprojektben nyolc vidéki nagyvárosban, köztük Nyíregyházán történik meg az elektromos buszok próbaüzemeltetése. A tesztjáratok egy hónapon át teljesítenek szolgálatot, így gyűjthetők gyakorlati tapasztalatok a jármű- és infrastruktúrahaszálat terén, az

utasok igényeiről. Eddig Debrecenben és Békéscsabán bizonyítottak sikeresen különböző típusú elektromos buszok, teljesítve a közlekedők és a közösségi szolgáltatók elvárásait. Nyíregyházán a CS-PROCESS Mérnöki Kft. által biztosított Ebusco 2.2 elektromos autóbusz kap lehetőséget a bemutatkozásra. Kaderják Péter kiemelte, hogy a további buszbeszerzések ösztönzésére november második felében válik elérhetővé a Zöld Busz Program 4,2 milliárd forint keretösszegű pályázata az önkormányzatok és a közszolgáltatók számára.

A nyiregyhaza.hu oldalon Kanócz Rita arról számolt be, hogy Nyíregyháza teljes belterületén egy hónapon keresztül utazhatnak az elektromos buszon térítésmentesen az utasok. A 90 fős busz csendes és akadálymentesített. Futásteljesítménye kb. 400 km, töltése 6 órát vesz igénybe. 12 akkucsomaggal van ellátva, ezek biztosítják az elektromos autóbusz működését. Fékezéskor a termelt energiát visszatölti az akkumulátorba, így hozzájárul a menetidő meghosszabbításához - nyilatkozta Lakatos István, a CS-PROCESS Mérnöki Kft. stratégiai és gazdasági igazgatója. A projekthez kapcsolódik egy installáció is, amely öt napon keresztül látható a Kossuth téren, célja a környezettudatosság népszerűsítése.

A hazai energiaszektor hírei

Energiahatékonysági kötelezettségi rendszer erősíti az ország energiafüggetlenségét

2020. november 11.

Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetése erősíti Magyarország energiaszuverenitását, a végső felhasználók energiaszámlája és az energiainport-igény fenntartható módon csökken - mondta az Innovációs és Technológiai Minisztérium közleménye szerint Kaderják Péter energia- és klímapolitikáért felelős államtitkár az egyes energiahatékonysági törvényeket módosító javaslat benyújtása után. A hirado.hu, az Origó, a hirtv.hu, a demokrata.hu, a magyarhirlap.hu/MTI azt írta: az új előírások bevezetik a magyar szabályozásba az „első az energiahatékonyság” elvét, amelyet a kormányzati energiapolitikai tervezésnél, a szakpolitikai és beruházási döntéshozatalnál figyelembe kell venni. A törvényjavaslat a Magyarország Nemzeti energia- és klímatervében (NEKT) rögzített energiahatékonysági kötelezettségi rendszer (EKR) létrehozását célozza. A szennyező fizet elve alapján 2021-ben bevezetendő EKR piaci alapra terelheti az energiamegtakarító

beruházásokat azokon a területeken, amelyek a legtöbb energiát használják fel, és amelyeknél így a legnagyobb mértékben javítható az energiahatékonyság. Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben az energiahatékonysági célok megvalósítása a piaci szektor bevonásával, az energiát értékesítő társaságok közös tehervállalásával valósul meg. A rendszer a következő években energiahatékonyságot javító intézkedések folyamatos végrehajtását várja el a vállalatoktól. Az ilyen beruházások végrehajtásával a belföldi építőipar, a magyar kis- és középvállalkozások megrendelésének állománya nő. A fejlesztések kedvező hatásait a vállalati és lakossági végfogyasztók is élvezhetik - hangsúlyozta az ITM. Az EKR az energiahatékonysági teljesítmény javításával hozzájárul a kormány célkitűzéseéhez, a gazdasági teljesítmény és versenyképesség fejlesztéséhez, az energiafüggetlenség további erősítéséhez.

MEKH: nagyobb szabályozási tartalék kell

2020. november 11.

(fotó: vg.hu)

Olyan ösztönző rendszeren dolgozik a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal az iparági szereplőkkel, amelynek bevezetésével az áramtermelők az eddiginél pontosabban tájékoztathatják előre a rendszerirányítót arról, mikor és mennyi villamos energiát juttatnak az országos hálózatba. Ez a menetrendezés azért kulcsfontosságú, mert a biztonságos áramellátáshoz minden pillanatban ugyanakkorának kell lennie a hálózatba bekerülő és az abból vételezett áram mennyiségének - jelezte a Világgazdaságban B. Horváth Lilla. A kínálat és a kereslet egyensúlyát országosan a MAVIR tartja fenn, például tartalék kapacitások beindításával, illetve a felesleges áramtermelés leállításával, de jelentős az elosztóhálózatok szerepe is. Ezekre az egyébként költséges beavatkozásokra (le- és felszabályozásra) azonban annál kevesebbszer és annál kisebb mértékben van szükség, minél pontosabban tudható előre az áramkínálat alakulása. E pontosság szempontjából azonban növekvő kockázatot rejt, hogy lendületesen nő a hazai hálózatra kapcsolódó időjárás- és napszakfüggő módon termelő naperőművek száma. A naperőművek termelése értelemszerűen sokkal nehezebben jelezhető, mint a fosszilis és a

nukleáris alapúaké, éppen ezt a problémát mérsékelné, ha létrejönne az elosztói szintű rugalmassági szolgáltatások piaca az említett ösztönzési rendszer bevezetésével. A hazai villamosenergia-kereskedelem piaci szabályozásáról és a megújuló energiás projektek helyzetéről Vigassy Csaba, a MEKH főosztályvezetője beszélt a Magyar Kapcsolt Energia Társaság (MKET) konferenciáján. A MEKH közleménye szerint a főosztályvezető hangsúlyozta: a hazai napelemes villamosenergia-kapacitás 2030-ra legalább 6000 megawatt lesz az előrejelzés szerint, csaknem négyszerese a mostaninak. A naperőművi kapacitás 2040-re megközelítheti a 12 ezer megawattot. Nagyobb tehát az ellátásbiztonság, ha kiszámíthatóbb a megújulók rendelkezésre állása, és kevésbé kell növelni a szabályozási tartalékokat is. Az érintett vállalatok hálózatfejlesztési tervének új módszertana azt a célt szolgálja, hogy a megújulók integrálása minél hatékonyabb legyen. A naperőművi termelés növekedése miatt azonban a szabályozási kapacitásoknak is bővülniük kell, ehhez pedig nélkülözhetetlenek a rugalmasan szabályozható, gyorsan indítható kapcsolt energiatermelő erőművek. Vigassy Csaba a megújuló forrásból és hulladék hasznosításából származó áram termelését támogató Metár-rendszer legutóbbi tendere kapcsán kiemelte, hogy a csökkenő napelemes beruházási költségek és a magas piaci árak miatt a pályázók alacsony támogatást kértek. (Az őszi tender eredményhirdetése a hivatal korábbi ígérete szerint 2021 január végén lesz.) A 2019-es tenderen még 22,45 forint volt a kilowattóránkénti (kWh) napelemes referencia piaci ár, ennél most 12 alacsonyabb ajánlat is érkezett. Mivel az alacsony ajánlati ár nem csökkenti a kiosztható támogatási keretet, a viszonylag kis támogatásból akár nagy megújuló kapacitás is támogatható.

Létrejöhet a Nemzeti Vízművek

2020. november 11.

(fotó: portfolio.hu)

A parlamentnek benyújtott törvényjavaslat alapján a jövőben megalakulhat a Nemzeti Vízművek Zrt., amely az állami tulajdonú víziközmű-szolgáltatók, illetve víziközmű-rendszerek felett gyakorolhatja az államot megillető

tulajdonosi jogokat és kötelezettségeket - tájékoztatta a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter hivatala az MTI-t. Ez alapján a vg.hu, a portfolio.hu, a ProfitLine, az infostart.hu jelezte: a törvényjavaslat elfogadása esetén a társaság a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter stratégiai kontrollja alatt működik majd és tulajdonosi joggyakorlója lehet - az állami tulajdonú víziközmű-rendszereken túl - egyebek között az öt állami tulajdonú regionális víziközmű társaságnak: a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.-nek, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.-nek, az Észak-dunántúli Vízmű Zrt.-nek, az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt.-nek, valamint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.-nek. A Nemzeti Vízművek Zrt. társasági szinten kezdeményező és koordináló szerepet tölt majd be a kutatás-fejlesztési és az innovatív műszaki-gazdasági projekteken, hozzájárulva az ellátásbiztonság növeléséhez és a közszolgáltatás zökkenőmentes ellátásához. A kormány szándéka szerint az újonnan létrejövő társaság egységes alapokra helyezi a működési mechanizmusokat, hatékonyabbá teszi a költségvetési és európai uniós források felhasználását, a szinergiák kihasználásával végső soron elősegíti az állami tulajdonú víziközmű-szolgáltatók és víziközmű-rendszer gazdaságos működtetését a meglévő szakemberállomány bázisán.

Kissé javuló rezsihelyezések

2020. november 11.

A vásárlóerőhöz képest egy-egy helyezést javított Budapest a számos európai főváros lakossági rezsijét összevető, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által a minap frissített listákon. A Népszava beszámolója szerint az átlagár színvonalához képest az áramdíjfizetés a budapestiek számára októberben 29 főváros közül a 8., a gáz pedig 26 résztvevőből az 5. legkevésbé számított megterhelőnek. Az árammutató a felmérés hét évvel ezelőtti indulása óta a legkedvezőbb, bár februárban már álltunk ugyanitt. A viszonylagos gázárunk azonban az elmúlt években általában ennél jobban állt - jegyezte meg Marnitz István. Miközben a hazai rezsidijak 2014 óta nem változtak, az euróalapú listán a forintgyengülés folyamatosan „javítja” helyzetünket. A többi októberi érték nem változott.

Külföldi energiaszektor

A törökországi Akkuyui Atomerőmű telephelyére megérkezett az első blokk reaktortartálya

2020. november 11.

(fotó: atombiztos.blogstar.hu)

Mintegy 3000 kilométeres utat megtéve megérkezett az Akkuyui Atomerőmű telephelyére az 1-es egység reaktortartálya, amelyben a blokk működéséhez szükséges nukleáris üzemanyagot helyezik el. A reaktor aktív zónájában megy végbe a nagy mennyiségű hő felszabadulásával járó nukleáris láncreakció. A Roszatom közleménye szerint - melyet a civilhetes.net, az Atombiztos blog ismertetett - a 330 tonna tömegű, 4,5 méter átmérőjű és 12 méter magas reaktortartályt az Atommas gépgyártó vállalathoz tartozó cég dél-oroszországi üzemében készítették. Az Akkuyui Atomerőműnek készült reaktortartály sikeresen teljesítette a több mint 300 minőségellenőrzési tesztet. *„Az Akkuyui Atomerőmű telephelyén aktívan zajlanak az építési-szerelési munkák. Beépítették az 1-es blokk néhány kulcsfontosságú szerkezeti elemét: a kettős falú védőburkolat belső burkolatának második szintjét, egy konzolos, valamint egy egyszerű tartószerkezetet, továbbá beemelték a zónaolvadék-csapdát is. Az ütemtervnek megfelelően szállítják a telephelyre a főberendezéseket: szeptember végén a keleti teherterminálra érkezett az első blokk négy gőzfejlesztője, ma pedig az atomerőmű első blokkjának a szíve, a reaktortartály érkezett meg. A reaktortartály csaknem 3000 kilométert tett meg az AEM Tyehnologii, az Atommas volgodonszki gyáráról Törökország első atomerőműve, az Akkuyui Atomerőmű telephelyéig”* - mondta Szergej Buckih, az épülő atomerőmű igazgatója. A reaktortartálynak át kell esnie a beléptetési ellenőrzésen. Egy bizottság ellenőrzi, hogy a tervezési és kísérő dokumentáció hiánytalan, minőségileg kifogástalan, majd alapos vizsgálatnak vetik alá a reaktortartályt. A török Nemzeti Nukleáris Szabályozó Testület (NDK) és az általa akkreditált független ellenőrző szervezetek az Atommas telephelyén a gyártásnál

ellenőrizték a reaktortartályt és ugyanígy figyelemmel kísérik a helyszíni munkákat is.

Japánban újraindulhat egy 2011-ben megrongálódott atomerőmű

2020. november 11., 12.

(fotó: world-nuclear-news.org)

A japán hatóságok engedélyezték a 2011-es pusztító földrengésben és szökőárban megrongálódott egyik atomreaktor újraindítását. A Mijagi prefektúrában működő és a Tohoku Áramszolgáltatóhoz tartozó Onagava erőmű kettes blokkja az első a katasztrófa sújtotta erőművek közül, amely helyi bejegyzéssel végleges jóváhagyást kapott, hogy újból működhessen - erről az Origó, a Magyar Hírlap/MTI is beszámolt. A központi kormányzat támogatta a reaktor újraindítását a stabil áramellátás biztosítása érdekében, a kereskedelmi miniszter márciusban a helyi prefektúra bejegyzését kérte ehhez. Mijagi prefektusa, valamint Onagava és Isinomaki polgármestere is hozzájárulását adta az újraindításhoz, miután az erőmű februárban átment a japán atomenergia hivatal biztonsági átvilágításán. Ez a második olyan megrongálódott reaktor, amely a fukusimai katasztrófa óta megfelelt a hatóság szigorított előírásainak. Mijagi több településének vezetői megállapodtak: támogatják Onagava és Isinomaki döntését. Egyes helyi lakosok azonban úgy vélik, hogy a jóváhagyást elsiették, mert kételkednek az evakuálási tervek megvalósíthatóságában egy esetleges újabb nukleáris baleset esetén. A Tohoku Áramszolgáltató szerint az Onagava erőmű kettes blokkjában legkorábban 2022-ben indulhat újra az áramtermelés, miután befejeződtek a biztonsági és katasztrófavédelmi intézkedések. Felhúznak egy 800 méter hosszú, 29 méter magas védőgátat a létesítmény és a mellette hullámozó tenger között. A 2011-es pusztító földrengés és szökőár a legsúlyosabban Mijagi, Fukushima és Ivate prefektúrát érintette, az általa okozott nukleáris baleset pedig a mai napig a második legsúlyosabb nukleáris balesetnek számít a csernobili után.

Műszaki hiba miatt már le is állt Fehéroroszország első atomerőműve

2020. november 10.

Nem sokkal üzembe helyezése után leállt Fehéroroszország első atomerőműve, az energetikai minisztérium egy tisztségviselője a sajtónak azt mondta, hogy néhány eszköz cserére szorul, és nincs sugárzásveszély. A litván fővárostól, Vilniustól mindössze 50 kilométernyire délkeletre lévő Asztravec városában található, az orosz Roszatom építette Fehérorosz Atomerőmű (BelAESZ) a minap lépett működésbe, és november 8-án állt le - írta a portfolio.hu, az infostart.hu/MTI. Aleh Szobolev, az energetikai minisztérium nukleáris részlegének munkatársa azt mondta, a leállás néhány elektromos egység hibája miatt történt. Az AP hírügynökségnek nyilatkozva arról biztosította a közvéleményt, hogy a műszaki hiba nem jelent sugárzásveszélyt sem Fehéroroszországra, sem a vele szomszédos Litvániára. A tárca közleménye szerint a próbák során vették észre, hogy néhány elektromos eszköz cserére szorul, azt azonban nem tudni, miért van szükség erre, és mennyi ideig tart majd. A szomszédos Litvánia korábban már biztonsági kockázatnak minősítette az atomerőművet, november 4-én pedig a balti ország kormánya tiltakozó levelet adott át Fehéroroszországnak, amelyben elítélte szomszédja „felelőtlen lépéseit”. Vilnius már az üzembe helyezés előtt energiabojkottot is hirdetett, nem vásárol a BelAESZ-ben előállított áramot. A bojkotthoz Lettország is csatlakozott. Litvánia azt állítja, hogy Minszk a létesítmény építésénél figyelmen kívül hagyta a nemzetközi biztonsági és környezetvédelmi előírásokat, s ezért a munkálatok során ismételten balesetek történtek, valamint azzal vádolja szomszédját, hogy nem hajtotta végre a stressztesztre vonatkozó uniós ajánlásokat sem. A Roszatom részéről cáfolták az állításokat, aláhúзва, hogy az erőmű építése megfelel a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség előírásainak. Litvánia egyetlen atomerőművét a balti ország 2004-es uniós csatlakozását követően bezáratta.

Ausztria helytelenül kezeli nukleáris hulladékát

2020. november 7.

Hivatalos levelet küldött az Európai Bizottság Ausztriának, Horvátországnak és Olaszországnak október 30-án, ismételten jelezve, hogy a három ország nem

tesz eleget a radioaktív hulladék-kezelés európai uniós irányelvének. A megkeresés a kötelezettségszegési eljárás első lépése - írta a Magyar Nemzetben Somogyi Orsolya. A használt radioaktív üzemanyagról és a radioaktív hulladékokról szóló direktíva részben az atomerőművi áramtermelésből, illetve a nem energetikai célú - kutatóreaktorokból, a mezőgazdaságból és az egészségügyből származó - radioaktív hulladékok kezeléséről úgy rendelkezik, hogy arról annak a tagállamnak kell gondoskodnia, illetve abban az országban kell elhelyezni véglegesen, ahol keletkezett. Az irányelv az egész EU-ra kiterjedő keretben szabályozza a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladék felelősségteljes és biztonságos kezelését magas szintű biztonság mellett, a jövő generációkra háruló indokolatlan terhek elkerülése érdekében - idézte fel az EB. Kifejezetten előírja a tagállamoknak, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre nemzeti programokat a területükön keletkező kiégett fűtőelemek és radioaktív hulladékok kezelésére, a keletkezéstől az ártalmatlanításig. A tagállamoknak először 2015 augusztusáig kellett bejelenteniük nemzeti programjaikat. A három országnak most két hónapja van arra, hogy válaszoljon a bizottságnak, ennek hiányában a testület indokolással ellátott véleményt küldhet, ami az uniós kötelezettségszegési eljárás második szakaszát jelenti. A három ország közül különösen Ausztria érdekes, hiszen atomerőműve nincs, az egyéb forrásokból - így kutatóreaktorból is - keletkezik radioaktív hulladéka. A cikk felidézte: Bécs úgy véli, hogy a nukleáris alapú áramtermelés nem biztonságos, ezért minden lehetséges eszközzel támadta Magyarországot és Nagy-Britanniát is az Európai Bizottságnál és Bíróságnál abban a reményben, hogy meg tudja akadályozni a Paks II. és a Hinkley Point C atomerőművi beruházásokat. Mindkét projekt zavartalanul halad tovább, hiszen sem a bizottság nem adott helyt a bécsi ereseteknek, sem a bíróság a fellebbezéseknek. Figyelemre méltó, hogy a nukleáris technológia veszélyességére hivatkozó Ausztriának a saját radioaktív hulladéka kezelésére nincs az Európai Bizottság által elfogadható terve. Olaszország nagy feladat előtt áll, hiszen négy, már véglegesen leállított atomerőművet kell leszerelnie, vagyis tetemes mennyiségű radioaktív hulladék kezelését kell megoldania. A feladatot az állami tulajdonú Sogin végzi. A cég tervei szerint felszíni, magasabb biztonsági fokozatú végleges tárolókká alakítaná át a Caorso atomerőmű meglévő épületeit. A hulladék hetven százalékát jelenleg Szlovákiában kezelik, a folyamat során csökken a sugárzás mértéke és a térfogat is. Horvátországnak nincs saját atomerőműve, de kap nukleáris alapon termelt

áramot a jugoszláv időkben épült, Szlovénia területén fekvő Krsko létesítményből, amely a húszéves üzemidő-hosszabbítást követően 2043-ig működhet.

Hidrogén szállításához alakít át gázvezeték az E.ON Németországban

2020. november 13.

(fotó: nrgreport.com)

Az E.ON „H2HoWi” névre keresztelt kutatási és fejlesztési projektje részeként elsőként a németországi Holzwickede gázvezeték egy szakaszát alakítja át, és vizsgálja a hidrogén szállításának, tárolásának lehetőségeit. A klímacélok elérése és a karbonkibocsátás csökkentése érdekében a hidrogén nagy szerepet kaphat klímasemleges energiahordozóként - hangsúlyozta az E.ON közleménye, melyre az nrgreport.com hivatkozott. A H2HoWi projektet tudományos megfigyelések követik majd, hogy megállapíthassák egyebek között azt, miként hat a hidrogén a gázcsövek anyagára. Az E.ON leányvállalata, a Westnetz választ kaphat arra is, hogy a jelenlegi gázinfrastruktúra alkalmas-e tisztán hidrogén szállítására. Thomas König, az E.ON SE igazgatóságának tagja (aki az E.ON Hungária Zrt. Felügyelőbizottságának elnöke is) elmondta: ha a zöld áram hidrogénné alakítva tárolható a gázvezetékekben, azok jelentős tárolókapacitást képviselhetnek a jövőben. A gázhálózat infrastruktúrájának fejlesztésével az energiaátmenet megvalósításához is nagyban hozzájárulhat így a vállalat. A cikk jelezte azt is: további 11, gázinfrastruktúrát üzemeltető cég, egyebek között a cseh NET4GAS vagy Németország legnagyobb gázvezeték üzemeltetője, az Open Grid Europe is hidrogén szállítására alkalmas vezetékhalózat kiépítésébe fogott nemrég. Némileg árnyalja a várakozásokat az, hogy a most érvényben lévő német szabályozások egyelőre nem teszik lehetővé, hogy csak hidrogént szállítsanak a gázhálózaton keresztül, mivel annak koncentrációja nem haladhatja meg a tíz százalékot.

2020 nyarán az EU bemutatta hidrogénstratégiáját, amellyel támogatná a klímasemlegességi célok megvalósítását, ráadásul az unió a zöld technológiák piacán világvezetővé kíván lenni, az ehhez vezető utat a tiszta hidrogén értékláncok kialakításában is látja.

Egyéb

Idén ismét lesz Budapest Energy Summit, de online térben

2020. november 10.

(montázs: nrgreport.com)

A régió legjelentősebb energetikai konferenciájának fókuszában az energiaszektor átalakulása és jövője áll a globális koronavírus-járvány okozta kihívások tükrében. Miként az nrgreport.com írta: a Budapest Energy Summit egyedülálló platform, ahol december elsején a szektor meghatározó vállalatainak vezetői, kormányzati és európai uniós tisztviselők, valamint az iparág elismert kutatói vitatják meg, merre tart az energetikai szektor, milyen lehetőségekkel és kihívásokkal kell számolnunk. A konferenciát Szijjártó Péter külügyminiszter és Kadri Simson, az Európai Bizottság energiáért felelős biztosa nyitja meg. Varró László, a Nemzetközi Energia Ügynökség vezető közigazdája a régióban először, itt mutatja be az új World Energy Outlook-ot, amely átfogó képet nyújt a globális energiaszektor fejlődési irányairól az elkövetkező évtizedekben. A konferencia előadói között lesznek olyan nagyvállalatok vezetői, mint a MET Csoport, az E.ON Hungária Zrt., a Dentons, a Shell vagy az ExxonMobil. Beszámolnak arról, miként stabilizálták és alakították át működésüket, alkalmazkodva a körülményekhez. A Budapest Energy Summit-on a Gazprom, a Tellurian, a NOVATEK és a TurkStream, és az MFGT előadói is válaszolják, milyen jövő áll a gázipar előtt. Mindeközben a megújuló energiaforrások meglepően ellenállónak bizonyultak a járvány okozta krízissel szemben. Walburga Hemetsberger, a SolarPower Europe vezérigazgatója arról beszél, hogy a megújuló energiaforrások milyen szerepet játszanak a gazdaság zöld újraindításában. A Budapest Energy Summit-ot idén virtuális konferenciaként szervezik meg.

Változik az NKM ügyfélszolgálati irodáinak nyitvatartása

2020. november 11.

Az NKM folyamatosan nyomon követi a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos szabályozásokat, ezekre figyelemmel teszi meg a szükséges intézkedéseket az ügyfelek és a kollégák egészségének védelme érdekében. A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelettel összhangban módosul a Nemzeti Közművek állandó irodáinak nyitvatartása - közölte honlapján a cég. 2020. november 11-től határozatlan ideig megváltozik a személyes ügyintézés rendje a fővárosban és a nagyobb városokban elérhető állandó irodákban azzal, hogy szerdánként a korábban megszokott 20 óra helyett 19 óráig lehet ügyeket intézni. Amennyiben az NKM fiókirodáinak helyet adó épületeket a fenntartó intézkedései miatt bezárják, arról tájékoztatást ad a társaság. Az állandó, valamint az NKM által üzemeltetett fiókirodák továbbra is kizárólag előzetes időpont-egyeztetés után érhetőek el, ugyanakkor a postai fiókirodákban nem szükséges az előzetes időpontfoglalás. Az NKM az irodákat fokozottan, folyamatosan fertőtleníti, minden helyszínen több kézfertőtlenítőt is kihelyez. Az irodákba csak maszkban lehet belépni, kísérő nélkül. A Magyarország legnagyobb nemzeti tulajdonú vállalatcsoportjához, az MVM Csoporthoz tartozó NKM továbbra is arra buzdítja ügyfeleit, ha tehetik, válasszák a legtöbb ügy intézésére alkalmas online ügyfélszolgálatot, a mobilapplikációt, a telefonos vagy írásos ügyfélszolgálatot. Az NKM honlapján minden információ megtalálható az elektronikus ügyintézésről, a regisztráció az online ügyfélszolgálaton vagy a mobilapplikációban néhány percet vesz csupán igénybe.